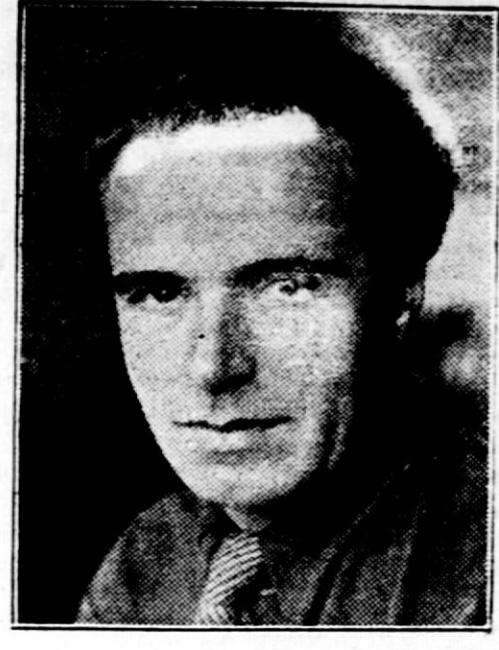

„Hlapac Jernej“ nova slovenska opera

Prva opera s socialnim motivom, delo skladatelja Matije Bravničarja, bo uprizorjena drevi — Skladatelj o svojem delu

Ljubljana, 25. januarja

Pri nas je nova opera izredna novost; čeprav naši skladatelji ne zaostajajo v svoji plodovitosti po kakovosti skladb za ustvarjalci drugih kulturnih dobrin, vendar ne moremo pričakovati, da bi dajali toliko oper akor n. pr. pisatelj romanov. Slovenskih oper je še vedno malo in naši skladateljski produkciji v tem pogledu je skoraj brez tradicije. Zato je tem bolj čudno, da nova slovenska opera, ki bo se drevi uprizorjena, doslej ni zbrala v javnosti večje pozornosti. Časopis je pisalo o njo se malo, kakor da so dandanes celo največji kulturni dogodki izgubili svojo ceno.

Ob tej priliki smo napisali nekaj misli, ki so se rodile ob priliki razgovora s skladateljem. Izvenel je sklepni koral: »Tako se je zgodilo na Betajnovi... včeraj pri generalki, ko sva se sestala skladateljem z gledališkim odrom. Vladal je še nemir in vzdusišje je bilo nastičeno z napetostjo, ki se navadno stopnjuje v znano vznešenjenost pred premiero. Skladatelja so še zaspivali z vprašanji, potrebno je bilo še raznih drobnih dopolnitiv, retus, tehničnih in drugih sprememb. Sicer si pa lahko razbral z obrazov zadovoljstvo nad uspešno opravljenim delom ter notranje zadoščenje, ki ga nudi premagani duševni napor.

Skladateljev poduhovljeni obraz je govoril skoraj bolj kakor njegova beseda. Res je še vedno odprto vprašanje, ali lahko glasbeni jezik pove to tudi, kar je povedal pisatelj ali pesnik, ali skladatelj lahko najde adekvatni izraz. Operna glasba doslej ni še reševala podobnih problemov, opirala se je na libretto s šablonsko vsebino: Motiv je vedno več ali manj romantična ljubezenska zgoda.

Ob prvi kolektivni razstavi Frana Klemenčiča

Okrug 60 krajin in portretov kaže umetniško osebnost 60letnega slikarja v njegovem zorenju

Ljubljana, 25. januarja

Jutri ob 11. uri bo prof. Santel v Jakopičevem paviljonu otvoril razstavo akademika slikarja Frana Klemenčiča. Otvorjena bo prva kolektivna razstava slikarja, čigar ime je v naši javnosti znameno v čigra del vise v mnogih slovenskih domovih. Svojevrstna življenska usoda Franca Klemenčiča pa je bila kriva, da je mogel šele ob svoji 60-letnici pokazati slovenski kulturni javnosti kolektivno zbirko svojih del, s katerimi hoče podpreti vse predstodke o njegovih umetniških zmagljivosti. Z manjšim številom svojih slik se je Klemenčič sicer udeleževal domala vseh umetniških razstav v Ljubljani, to pot pa hoče pokazati vsem, kako se je razvijal, kako je rasel in kaj je ustvaril v dobi svojega zorenja.

Fran Klemenčič je bil rojen 14. oktobra 1880 v Ljubljani. Že zgodaj je kazal zanimanje in talent za slikanje. Prišel je mlad na obrtno šolo, kjer je postal nanj pozoren prof. Vesel. Ta mu je nekoč svetoval, naj le slika. Toda nadarenji fant ni imel denarja, da bi si kupil barve. Profesor mu je preskrbel nekaj krov za nabavo slikarskega materiala.

Po šoli je šel mladi Klemenčič s trebuhom z kruhom po slovenski deželi. Z majhno omarico za barve in čoplicem se je napotil v svet. Hotel je biti pač slikar. Lahko si mislimo, kako močna je bila v njem slikarska žilica, da je tvegal polzus, ko ni imel v žepu nobenih posebnih pripomočkov in ni bil kot slikar še nikomur znan. Prišel je v Krško in se oglastil v župnišču z željo, da bi rad kaj slikal. Župnik je fanta debelo gledal in ga vprašal, ali je že kdaj kaj slikal in kaj je že naredil. Fant mu je odgovoril, da je že naredil nekaj portretov in nekaj slik. Vendar se je župniku najbrže zdelo, da od tega fanta ne more imeti koristi in dejal je, da zanj nima dela. Razocaran, a ne obupan, se je mladi Klemenčič napotil iz župnišča, kar priteče za njimkuharica in mu reče, naj se vrne. Župnik se je premislil. Nekaj dela bi bilo za mladega in podjetnega fanta. Slike sv. Družine bi bilo treba naslikati za glavni oltar.

Klemenčič se je lotil dela in župnik je bil z njim zadovoljen. No, kaj bo z dejanjem, ki ga boš dobil? Je vprašal župnik, ko je mladenič opravil delo in župnišču. V Monakovo bom šel studirat slikarstvo! se je oglasil odgovor. Župnika je za slikarstvo navdušeni fant čedalje bolj zanimal. In prav ta župnik, bil je to župnik Renier, je Klemenčič pomagal s svojimi zvezami, da je prišel najprvo na Dunaj, potem pa še v Monakovo na akademijo.

Po še nekdi drugi dogodek je bil odločen za življenski pot, po kateri je stopal Fran Klemenčič. Preden je odšel na Dunaj, se je učil pri rezbarju in kiparju Riharu v Koprivnici na Hrvatskem. Naključje je hotelo, da je v Riharjevi delavnici srečal enega izmed Šubicev, in sicer Pavla Šubica, ki sicer ni dosegel izobrazbe in slabe svojih dveh bratov, a je bil, kakor trdijo poznavalci, najbolj talentiran izmed Šubicev za slikarstvo. Zal se je Pavle v življenu prehitro izgubil. Ko je

Opero s socialnim motivom? Poznamo opero z religioznim motivom (»Parsifal«), ni pa še dalej skladatelj obdelal v operi socialnega motiva ter skušal z glasbo povediti, kar je povedal pisatelj, dati zvok misli, čustvu, besedi, ko terja nekaj več kakor samo ljubezen. Ali glasba lahko izrazi, kaj doživlja v sebi hlapac Jernej, ko išče pravico, ko je v konfliktu z ustaljenimi postavami ter spoznava, da pisane postave niso takšne, kakršne si je zamislil? Matija Bravničar je to hotel in izkazalo se, bo, kakšna je opera v tej obliki. Ne le pri prvi pri nas, temveč sploh.

Naloge je bila seveda težka. Skladatelj je dejal, da pri Cankarju ni mogoče slepomiti, ko se hočeš njegovemu duhovnemu svetu približati z muziko: težavam se ni mogoče izogniti z lažnim patosom. Odločil se je za uglaševanje. »Hlapac Jernej« prav zaradi globine in globoko etičnega značaja Cankarjevega dela. »Hlapac Jernej« pač zaslubi, da postane opera. Zamisel se je rodila, ko je skladatelj proučil Delakov dramatizacijo »Hlapca Jernea«. Sicer je razmišljal prej o uglaševanju tega Cankarjevega dela, a je sprevidel, da bi snov ne bilo primerena za navadno operno obliko. Delakov dramatizacija pa je pokazala, kako bi bilo treba izbrati delu obliko. Z malimi spremembami je bil ustvarjen libretto, ki je po strogi posnet po Cankarjevi besedi. Že l. 1937. je bila opera gotova in po pravilih imenovana »opera množice«, kajti po obliki je povsem nova.

Glavni igralec je Jernej, toda kot člen skupine, zborna, ki njegovo besedo naglaša, dopoljuje in prevzema. Nastopa prav za prav cel zbor Jernejev, kajti zbor ne prestane posega aktivno v državljanje, podobno, kakor govorilni zbor v drami Jernejev, ki sam nosilce svoje vloge, on je samo primer enega izmed mnogih Jernejev. Kjeri iščejo pravico. Velika znota bi po bila, da je to morda oratorijsko ponovno, težava naglasiti, da zbor aktivno posega v dejanje ter ni le pasiven spremjevalec. Zato pa mora tudi opraviti silno težko nalog, če ne naitejo; v nobeni operi nastop zborna ni daljši.

Opera je razdeljena na 8 slik ter v dva dela; odmor bo le eden, po 4. sliki. Slike bodo vsebinsko med seboj povezane po napovedovanju. Pri Delakovem dramatizaciju veže slike projekcija, pri operi se pa raje odločili za napovedovalca, ker projekcija preveč spominja na film in ker ni tako živa kakor napovedovalčeva beseda. Za napovedovanje je izbrano tudi le Cankarjevo besedilo. Nekajkrat bo napovedovalca (nastopil ob osmernik) spremjal goda. Takoj v prvi sliki pride do konfliktu med Jernejem in gospodarjem; tu je Jer-

neje še ves neomahljiv v svoji veri ter prepičanju, kaj je njegovega ter da mu nemoje nihče kritati pravice. Potem se pa začne njegov križev pot, ki ima le notranjo dramatiko; v svojem romanju za pravico doživlja Jernej drama v sebi, ko v njem zori spoznanje. V drugi sliki se še obrača na Gostačevega, ki mu je najbolj duševno soroden. Toda Gostačev je že končal svoj križev pot: resigniran pa je, vdan v svojo usodo ter ve, da ne kaže iskati pravice. Trpka žalost prevzema Jerneja in zveni iz godbe. Ko pa Jernej notranje dozori ob spoznanju, da si mora pravico priboriti sam, ko prebol: razočaranje ter postane samozavestnejši zavzemljene spletne akordi. To je izraz nove vere in poguma. Opera zaključi koral. Ta se je zgodilo na Betajnovi. Bog se usmili Jerneja in vseh gresnih ljudi.

Med tem ko zbor nastopa do zadnje slike kot izraževalec Jernejevih misli in čustev, to se pravi, da poje isto akor Jernej, kakor da so to vsi sami hlapci Jerneji nastopi v zadnji sliki kot brezimna, nezavedna množica, ki gleda v Jerneju željčnico in ki ne čuti z njim. Prej je bil zbor z Jernejem eno, ki včasih tudi zaposli se v zboru Jerneja, ki je bil dobro uvezeno v skupino, pristojni v občini Kranj, rojen leta 1891 do 1919, ki se smatrajo za vojaško službo nesposobne in že biti obrednih naborov v tekočem letu predstavljeni rekrutni komisiji.

— Vojaki urad mestne občine poziva

avtojo njega počasi spraviti v smučino.

Kaj bi Vam še pravili, da bi čutili, kaj i tako želimo. Želimo si zopet tja nazaj na Komno, v pokojni mir, ki vlada v tem Zlatorogovem kraljestvu...

Iz Kranja

Lutkovno gledališče priredi jutri, v petek 26. t. m. ob 15. uri v Narodnem domu (postovovalnicu) predstavo: »Gaperčkov srečni dan«. Vstopnina je obljajna.

— Vojaki urad mestne občine poziva se mladeniče, rojene leta 1923, kakor tudi tiste, rojene leta 1921, da se zglate takoj, a najkasneje do 1. februarja t. l. v vojaškem uradu zaradi zamašenih kanalov, ki se jih nikdo ni lotil in jih odstil. Pravcate poplate pa so bile po cestah, in to v mestu in na periferiji. V tem dnevu je čas po veleni sami poskrbel, da so najhujši kupi smaga izginili s cest, pri čemer nastopila druga nerodnost, da okoličani, ki vozijo les in drugo blago v mesto s sanmi, ne morejo voziti po spravnih cestah. Pametno bi bilo, da bi oblastva sporočila do okoliškim županstvom, pa bi si pomagali ljudje s prelaganjem na vozove in tako prihranili mnogo pri nesrečah, ki se dogajajo po načinu cestah redno, ko konj ne more spejati težko načoljenih san.

— Kino »Narodni dom« predvaja velezbavno češko komedijo »Veseli bohemci«. Ne zamudite izredne prilike.

— Kino v Stražišču predvaja z običaj-

Narodne noše na plesu Jadranske straže

Posebna privlačnost letosnjega plesa Jadranske straže, ki bo v soboto 8. februarja na Taboru, bodo številne lepe narodne noše. Vsako leto izredno pozive predstavitev Jadranske straže slike narodne noše, katerih vidimo le redko, toliko, kakor na teh predstavitev Letos se obeta še posebno velika udeležba narodnih noš, ker je dobita tudi predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen in ker so pripravili predstavitev ob podprtju dobrotnikov JS celo vrste, dolgočas, namenjenih najlepšim narodnim nošam. Posebna žirija bo skrbno preštela za poedinne narodne noše oddane glasovnice, potem bodo pa razdeljene nagrade, ki jih bodo predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen podelili predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen in ker so pripravili predstavitev ob podprtju dobrotnikov JS celo vrste, dolgočas, namenjenih najlepšim narodnim nošam. Posebna žirija bo skrbno preštela za poedinne narodne noše oddane glasovnice, potem bodo pa razdeljene nagrade, ki jih bodo predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen podelili predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen in ker so pripravili predstavitev ob podprtju dobrotnikov JS celo vrste, dolgočas, namenjenih najlepšim narodnim nošam. Posebna žirija bo skrbno preštela za poedinne narodne noše oddane glasovnice, potem bodo pa razdeljene nagrade, ki jih bodo predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen podelili predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen in ker so pripravili predstavitev ob podprtju dobrotnikov JS celo vrste, dolgočas, namenjenih najlepšim narodnim nošam. Posebna žirija bo skrbno preštela za poedinne narodne noše oddane glasovnice, potem bodo pa razdeljene nagrade, ki jih bodo predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen podelili predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen in ker so pripravili predstavitev ob podprtju dobrotnikov JS celo vrste, dolgočas, namenjenih najlepšim narodnim nošam. Posebna žirija bo skrbno preštela za poedinne narodne noše oddane glasovnice, potem bodo pa razdeljene nagrade, ki jih bodo predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen podelili predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen in ker so pripravili predstavitev ob podprtju dobrotnikov JS celo vrste, dolgočas, namenjenih najlepšim narodnim nošam. Posebna žirija bo skrbno preštela za poedinne narodne noše oddane glasovnice, potem bodo pa razdeljene nagrade, ki jih bodo predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen podelili predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen in ker so pripravili predstavitev ob podprtju dobrotnikov JS celo vrste, dolgočas, namenjenih najlepšim narodnim nošam. Posebna žirija bo skrbno preštela za poedinne narodne noše oddane glasovnice, potem bodo pa razdeljene nagrade, ki jih bodo predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen podelili predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen in ker so pripravili predstavitev ob podprtju dobrotnikov JS celo vrste, dolgočas, namenjenih najlepšim narodnim nošam. Posebna žirija bo skrbno preštela za poedinne narodne noše oddane glasovnice, potem bodo pa razdeljene nagrade, ki jih bodo predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen podelili predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen in ker so pripravili predstavitev ob podprtju dobrotnikov JS celo vrste, dolgočas, namenjenih najlepšim narodnim nošam. Posebna žirija bo skrbno preštela za poedinne narodne noše oddane glasovnice, potem bodo pa razdeljene nagrade, ki jih bodo predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen podelili predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen in ker so pripravili predstavitev ob podprtju dobrotnikov JS celo vrste, dolgočas, namenjenih najlepšim narodnim nošam. Posebna žirija bo skrbno preštela za poedinne narodne noše oddane glasovnice, potem bodo pa razdeljene nagrade, ki jih bodo predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen podelili predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen in ker so pripravili predstavitev ob podprtju dobrotnikov JS celo vrste, dolgočas, namenjenih najlepšim narodnim nošam. Posebna žirija bo skrbno preštela za poedinne narodne noše oddane glasovnice, potem bodo pa razdeljene nagrade, ki jih bodo predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen podelili predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen in ker so pripravili predstavitev ob podprtju dobrotnikov JS celo vrste, dolgočas, namenjenih najlepšim narodnim nošam. Posebna žirija bo skrbno preštela za poedinne narodne noše oddane glasovnice, potem bodo pa razdeljene nagrade, ki jih bodo predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen podelili predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen in ker so pripravili predstavitev ob podprtju dobrotnikov JS celo vrste, dolgočas, namenjenih najlepšim narodnim nošam. Posebna žirija bo skrbno preštela za poedinne narodne noše oddane glasovnice, potem bodo pa razdeljene nagrade, ki jih bodo predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen podelili predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen in ker so pripravili predstavitev ob podprtju dobrotnikov JS celo vrste, dolgočas, namenjenih najlepšim narodnim nošam. Posebna žirija bo skrbno preštela za poedinne narodne noše oddane glasovnice, potem bodo pa razdeljene nagrade, ki jih bodo predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen podelili predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen in ker so pripravili predstavitev ob podprtju dobrotnikov JS celo vrste, dolgočas, namenjenih najlepšim narodnim nošam. Posebna žirija bo skrbno preštela za poedinne narodne noše oddane glasovnice, potem bodo pa razdeljene nagrade, ki jih bodo predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen podelili predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen in ker so pripravili predstavitev ob podprtju dobrotnikov JS celo vrste, dolgočas, namenjenih najlepšim narodnim nošam. Posebna žirija bo skrbno preštela za poedinne narodne noše oddane glasovnice, potem bodo pa razdeljene nagrade, ki jih bodo predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen podelili predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen in ker so pripravili predstavitev ob podprtju dobrotnikov JS celo vrste, dolgočas, namenjenih najlepšim narodnim nošam. Posebna žirija bo skrbno preštela za poedinne narodne noše oddane glasovnice, potem bodo pa razdeljene nagrade, ki jih bodo predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen podelili predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen in ker so pripravili predstavitev ob podprtju dobrotnikov JS celo vrste, dolgočas, namenjenih najlepšim narodnim nošam. Posebna žirija bo skrbno preštela za poedinne narodne noše oddane glasovnice, potem bodo pa razdeljene nagrade, ki jih bodo predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen podelili predstavitev Jadranske straže letos se prav poseben pomen in ker so pripravili predstavitev ob podprtju dobrotnikov JS celo vrste, dolgočas, namenjenih najlepšim

K vprašanju prehrane prebivalstva

Če naj odmerjeno razdeljevanje živil doseže svoj namen, je treba voditi najstrožjo evidenco nad vsemi zalogami

Ljubljana, 25. januarja

Dosedanj boj z draginjo budi vtič, kar da se bili vtič ukrepi poizkusni ter da na pristojnih mestih še vedno proučujejo ter isčejo, kaj bi bilo treba storiti. Tudi skrb za prehrano prebivalstva, ki je polanski slab žetvi postala še posebno aktualna, ni našla doseg izrazit v dovojni učinkovitih in določnih ukrepih. Zato so zadnje čase bili naglo menjavali predpise o mešanju mokre za kruh; prav kruh je najznačilnejši za te razmere; že v tem je posebna kronika skrbstva za prehrano prebivalstva, v spremembah tako zvezana enotnega kraha — razvoj je šel od penečnega kraha iz same krušne penečne moke do koruznega kraha 60 odstotkov koruzne in 40 odstotkov penečne, krušne moke. Zadnje čase so pa v nekaterih naših krajih nastopile težave — ki so sicer le izčasne —, da primanjkuje celo kruha, ker ni niti dovolj penečne moke za takšno zmes, da bi bilo penečne vsaj 40%. V stiski so kupovalci, ki pogosto ne dobre kruha, pa tudi peki, ki smiejo peči kruh le iz predpisane zmesi moke. Zato žele, da bi smeli mesati še več koruzne moke s penečno, odnosno, da bi peki sam kruzu kruh, dokler ne bo dovolj penečne moke. Tu in tam so se pa začeli porabniki že pritoževati — ne moremo reši, ali se pritožujejo upravičeno — da nekateri pekarni pečejo kruh skoraj iz same kruzne moke.

PRIPRAVLJENI NA NAKAZNICE

V začetku so se vse napovedi o spremembah, ki so nas začele spominjati na čase med svetovno vojno, zdele strašne. Niso se mogli spriznjaziti z misijo, da ne bo več napadajo belega kruha, da ne bodo jedli vsak dan mesa in kaj šele, da bodo lahko kupovali živila le na nakaznicah. Znano je, kako silno so se bali pomanjkanja nekateri posamezniki, ki so se preskrbeli s kavo, rižem, sladkorjem, moko in vsemi drugimi dobrotami za celo leto. Če jim je kdo očital, da so požrešni ter sebični, so se ogorčeno zagovarjali, da je vendar dolžnost vsakogar založiti se z živili, če se more, saj so celo na pristojnih mestih izpodobnili ljudi, naj si oskrbe primerne zaloge ter naj skrbli predvsem vsak sam zase. Toda čim bolj je skrbel vsak sam zase, tem bolj so se poslabševali razmere. Kmalu so se začeli pojavljati prvi znaki grozljivega pomanjkanja. Zdaj pa pa ljudje niso več tako bali uvedbe na nakaznic, da živila ali zloglasnih krušnih kart; bali se jih niso tisti, ki so bili že dobro založeni v vsem, in ne oni, ki morajo živila kupovati sproti. Človek se s časom z vsem spriznazi.

ČETUDI BI BILA DOBRA LETINA...

Četudi bi bila mnogo boljša letina ter bi pridelali znatno več penečne, bi bilo treba zelo varčevati s penečno moko. Pri večjem pridelku bi bili večji izvod, saj penečna spada med naše glavno izvozno blago. Spekulanti bi tudi tedaj ne držali križenjek. Prav tako bi se skrivalj razvijala trgovina s penečno, posamezniki bi skrili pridelek, da bi čakali na višje cene in ker bi na trgu ne prihajali dovolj blaga, bi bile cene precej visoke. Bogatejši porabniki bi prav tako nakupovali velike količine moke in križi, ki bi mogel biti spekuliral z moko v pritakovanju podražitve in pomanjkanju. Dokazati hočemo, da sedanjih nenačavnih težav pri preskrbovanju prebivalstva z moko ne smemo pripisovati le slabli letini penečne.

NAJNUJNEJSI UKREPI NAJPOZNEJE

Zaradi slabše letine je seveda potrebno še tem večje varčevanje s penečno moko. Zato bi pa ne smeli začeti varčevati šele zdaj. Že ob žetvi bi morali biti prizaplenjeni vsi ukrepi, ki so postali tako popularni zdaj zaradi neprestanega pisania o njih, n. pr. monopol za prodajo in nakup penečne, natančen popis pridelka, prisilno odskupovanje itd. Uvedena pristinoga odskupa ne pomaga mnogo, ko je že penečna poskrita ali skrivljen razprodana. Le pridelovalci bodo dolžni prodajati penečno, kolikor je bilo potrebovali sami, tisti pa, ki je niso pridelovali, temveč samo kupovali, jih bodo lahko pridržali zase odnosno še nadalje spekulirali z njim. Med najnajnovejšimi ukrepi je treba pristeveni tudi tako zvano racioniranje živil, ali slovenski: odmerjeno razdeljevanje (predajanje), torej uvedena nakaznic za nakupovanje živil. Ko bi začenili ne mogli kupovati moke na zalogi, bi tudi ne začeli primanjkovati. Najnajnovejši ukrepi bi bilo torej treba storiti takoj in ne najpozneje, ko se je izkazalo, da ne pomaga niti več vse drugo.

PRISILENI ODKUP V VSEJ DRŽAVI!

Pred 14 dnevi (3. t. m.) je bila v Beogradu konferenca, ki so se je udeležili tudi zastopniki iz Slovenije. V razpravi se je izkazalo, da bi bilo potrebno predpisati

prišilni od kup penečne tudi v banovini Hrvatski; doslej je bil namreč predpisani samo v glavnih pridelovalnih okrožjih, predvsem v dunavski banovini. Nujno potrebno je, da je prišilni od kup penečne predpis v vsej državi, tudi v posavini pokrajini. Kdor je pridelal penečne več, kakor je bo porabil sam, jo mora prodati, ne glede na to, kje je bila pridelana. Silno skodljivo je, da ukrepi za preskrbo prebivalstva z živzem niso v veljavlji v vsej državi. Kako banovina Hrvatska mora kupovati penečno za svoje prebivalstvo, je prav tako potrebno, da jo prodajajo njeni pridelovalci pod enakimi pogoji kakor v drugih pokrajini. To je prav tako v interesu banovine Hrvatske kakor vse države.

ZAKAJ NE POPISEJO ZALOG?

Na tisti konferenci so tudi sklenili, da bo treba popisati vse zaloge moke pri zasebnikih. Toda ne morda zato, da bi velike zaloge rekvirirali, temveč zaradi splošne evidence nad količinami živila v državi. Evidence je nujno potrebna pri uvedbi na zakon. Da bi bilo smeli mesati še več koruzne moke, da bi smeli mesati še več koruzne moke. Tu in tam so se pa začeli porabniki že pritoževati — ne moremo reši, ali se pritožujejo upravičeno — da nekateri pekarni pečejo kruh skoraj iz same kruzne moke.

PRIPRAVLJENI NA NAKAZNICE

V začetku so se vse napovedi o spremembah, ki so nas začele spominjati na čase med svetovno vojno, zdele strašne. Niso se mogli spriznjaziti z misijo, da ne bo več napadajo belega kruha, da ne bodo jedli vsak dan mesa in kaj šele, da bodo lahko kupovali živila le na nakaznicah. Znano je, kako silno so se bali pomanjkanja nekateri posamezniki, ki so se preskrbeli s kavo, rižem, sladkorjem, moko in vsemi drugimi dobrotami za celo leto. Če jim je kdo očital, da so požrešni ter sebični, so se ogorčeno zagovarjali, da je vendar dolžnost vsakogar založiti se z živili, če se more, saj so celo na pristojnih mestih izpodobnili ljudi, naj si oskrbe primerne zaloge ter naj skrbli predvsem vsak sam zase. Toda čim bolj je skrbel vsak sam zase, tem bolj so se poslabševali razmere. Kmalu so se začeli pojavljati prvi znaki grozljivega pomanjkanja. Zdaj pa pa ljudje niso več tako bali uvedbe na nakaznic, da živila ali zloglasnih krušnih kart; bali se jih niso tisti, ki so bili že dobro založeni v vsem, in ne oni, ki morajo živila kupovati sproti. Človek se s časom z vsem spriznazi.

GOSPODAŠSKI ČINILJ

Moda je pa tudi gospodarski činilj, ker diktira ne le način obdelave blaga, temveč tudi, kakšno naj bo blago. Ko zahteva velike stroške za to vrsto klobukov, običaj itd., če noč predpisje povsem nekaj kraljica mode brez prestola. Ženske se sicer se ravnavajo po modi, toda pravne orientacije ni več. V zadregi so, ali se naj ravnavajo po modi, toda pravne orientacije ni več. Zaradi tega imajo seveda več dela raznij modni salonic, kjer zvezne imenujejo razne delavnice ženskih oblik in pokrival. Več dela pa imajo seveda tudi tekstilne tovarne, čevljari, frizerji in vsi druge svečeniki ženske mode. Moda je strašna hidra in če jo je kdaj večja avtoriteta.

OSAMOSVOJITEV

Toda nihče se tudi še ni vprašal, ali bi ne kazalo, da bi se v tem pogledu osamosvojili, da bi se več ne ozirali na nobeno mesto. Ne zdi se jim mogoče živeti brez poznamenja, brez tujih vzorov. Niti na mesečni pridevi nikomur, da bi ustvarili svojo modno, svoje modne vzore ter vzorce, povsem samostojne modele, še manj bi se spomnili, da bi izdajal modni časopisi. Ali je kdo pri nas že videl arhovrški modni časopisi? Na slovenski modni časopisi seveda ne smemo niti misliti.

Naš ženski svet bi se upravičeno pritoževal, da smo pri vseh velikih spremembah po končani vojni v Franciji pozabili na pravo revolucijo v ženski modi. Moški bi se ne smeli izgovarjati, da se jim ni treba zanimati za stikane neumnosti, kajti moda je pomemben činitelj v gospodarskem življenju. To bodo radi priznali že sami ženski možje, ki poslagajo kaj pogosto žrtve na oltar mode.

Naš ženski svet bi se upravičeno pritoževal, da smo pri vseh velikih spremembah po končani vojni v Franciji pozabili na pravo revolucijo v ženski modi. Moški bi se ne smeli izgovarjati, da se jim ni treba zanimati za stikane neumnosti, kajti moda je pomemben činitelj v gospodarskem življenju. To bodo radi priznali že sami ženski možje, ki poslagajo kaj pogosto žrtve na oltar mode.

Naš ženski svet bi se upravičeno pritoževal, da smo pri vseh velikih spremembah po končani vojni v Franciji pozabili na pravo revolucijo v ženski modi. Moški bi se ne smeli izgovarjati, da se jim ni treba zanimati za stikane neumnosti, kajti moda je pomemben činitelj v gospodarskem življenju. To bodo radi priznali že sami ženski možje, ki poslagajo kaj pogosto žrtve na oltar mode.

DETRONZIRANA...

Ce so jo prejšnje čase imenovali — kraljica moda, je treba reči, da je zdaj detronizirana. Pariz več ne diktira mode svetu, kraljica je brea prestola. Ženske se sicer se ravnavajo po modi, toda pravne orientacije ni več. Zaradi tega imajo seveda več dela raznij modni salonic, kjer zvezne imenujejo razne delavnice ženskih oblik in pokrival. Več dela pa imajo seveda tudi tekstilne tovarne, čevljari, frizerji in vsi druge svečeniki ženske mode. Moda je strašna hidra in če jo je kdaj večja avtoriteta.

IZREDNO POVPRASEVANJE PO MODNIH ČASOPISIH

Kader koli pridev v knjigarno, lahko naleti na dame, ki so onemogoč pred javnostjo, če se ne ravna po modi. Niti belih volnenih nogavic si ne upa obuti pozimno ob najhujšem mrazu. Ce nosi dolgo kriško, ko so moderne kratke oblike, tvega, da bodo dvomili v lepoti njenih nog, če pa nosi kratke oblike, ko so moderne dolge, jih bi očitali nespodobnost, ali pa jo zamehovali, če da nosi več let staro obliko na nima denarja za dovolj blaga. Silno redke so ženske, ki bi nosile čevlje z nizkimi, moškimi petami, čeprav je doznanje, da je obutev z visokimi petami nezdrava, pa tudi nepraktična, ker hoja v nji ni varna. Pri čevljih z visokimi petami je plesov mnogo manjša kakor pri nizkih, širokih petah, zato se obtežitev razdeli na malo površino podplatov. Nevarnost padca je zato večja in podplati dobri prej luknjo. Moda bi pa ne bila, kar je, ce bi upoštevala, kaj je praktično in kaj ne. Velika večina žensk se tudi ne vprašuje, kaj je praktično, temveč, kaj je moderno. Moda ima svojo logiko, zato ji je razumnim razlogom ne moremo do živega.

ZE OD JUNIJA NOVENEGRU FRANCOSKEGA ČASOPISA

V ljubljanske trafike so prispevali francoski modni časopisi zadnjih let v začetku junija. Do novembra ni bilo k nam več nobenih francoskih revij, da bi se imenovali. Zaradi tega imajo seveda večno raznij modni časopisi. Prav modni časopisi so v kavarnah tudi vedno najbolj umazani in raztrgani. Slike so pogosto izrezane, ali pa manjkajo cele strani. V knjigarnah nekaterih modnih časopisov preseže po cele ure med modnimi revijami, kjer so modne slike mednarodne in njihov jezik razume sleherna mondenka v vseki modni reviji.

Prav zaradi tega, ker prihaja k nam toliko tujih revij, je »naša« moda tem bolj modnarodna, čim bolj je naša. Ce hoemo

dosegnala malo pred svojo smrtnjo. Objekan je bezal Jacques iz sobe, ko mu je mali posopešta:

— Zdaj bosta rešena moje družbe in bosta lahko živila sama zase, kai ne?

Angelika je bila tako polpoporna istega mnenja, da niti vprito umirajoče iz vlijanosti ni ugovorjala.

Vse je zda z njima. Zdaj ima lahko svojega može samo za se. Ni se ji treba paziti pred gospo Rondetovo. Ni vse tiste moževe materje, ki ji ni bila prijateljica, da bi bila vedno pripravljena, da bi načrivala v vsake napadlice veliko napako. Mrtva je. Porazena za vedno. Jacques se je bo sicer spominjal z veliko ljubezenjo, toda tudi ljubezen ni Angeliki več nevarna.

In prav to je bil vzrok, da se je gospa Angelika po smrti svoje tašče tako odhnila.

Oporoka stare gospe ni nikdar presepla, da bo Jacques vse zapustil v Pignarelju. Gospa Rondetova je bila vse zavedna, da bo Jacques vse zapustil v Pignarelju.

Staro gospo je bila zares zelo nejevoljna, da je Jacques neprrehomoma tako zljubljen. Rakor je bil v prvih dneh, ko je seznanil z Angeliko. Prav tako jo je jeziklo, da se vede Angelika tako vzorno, da na nie ni našla niti našmene naveze. In ona se mora zadovoliti z drobnimi sinovje ljubezni. Namenoma samo kakor v Šali je kritizirala kušarsko umestnost Angelike in njeni oblike. Toda temu se Jacques samo smejal.

Gospa Rondetova je poskusila ugovarjati. Storila je to na videz mirno — čeprav je bila skrajno razburjena.

Niti misliti ne moreš, da bi to razmerje bilo traimeš, saj je vendar tuška. Toda Jacques je odgovoril razdraženo.

— Italijanka vendar ni tuška Francozi.

— In povrh še vdova — je napadala da je Jacques samo smejal.

Zdaj je vse kontančno. Nad Angeliko ne bo več zmagala.

Prav tako se je godilo gospo Angeliki. Hotela je imela Jacques samo zase, toda je spoznala, koliko je bila ura. — Ne boda vendar vedno tičala bri twoji mami. Morda smem upati? je vprašala. Na to je dobila odgovor:

— Mama me je navajena, nočem ji de lati težav.

V niegovem glasu, zlasti ko je izgovoril »mama«, je bilo toliko nežnega, da je gospa Angelika razumela: z glavo skozi zade.

Minila so leta.

Gospa Rondetova sta ženska ni morda odustopila, da jo je pripravila ob sina. In vendar ji ga ni popolnoma vzela. Mora ga za nekom deliti. Zmerom se je tolzila, da to stanje ne more dolgo trajati.

Gospa Angelika se je z njo v malem korakom mestu Pignarelju na Rivieri nekega vročega poletnega dne. Ze takrat je bilo očitno, da to ne bo samo prehodna ljubezen, ki hitro mine.

Gospa Rondetova je poskusila ugovarjati. Storila je to na videz mirno — čeprav je bila skrajno razburjena.

Niti misliti ne moreš, da bi to razmerje bilo traimeš, saj je vendar tuška. Toda Jacques je odgovoril razdraženo.

— Italijanka vendar ni tuška Francozi.

— In povrh še vdova — je napadala da je Jacques samo smejal.

Jacques je značil z glavo, njegov obraz je dobil hipoma jezen izraz.

O tem je bila prevrčana, zdaj to je

bili v modi nepristranski, to se pravi neutralni, pač treba odzivati ob vseh. Če pa nekaj posneti ter končno zdržati ti v to, kar naj nadomesti pokojno parisko modo. Zato naj se nihče ne čudi ljubljanski modi.

SPORT

Smučarske tekme za prvenstvo Zasavja

V nedeljo so se ob precej neugodnem vremenu vrstile tekme v alpski kombinaciji za prvenstvo Zasavja na Mratici, ki jih je priredil smučarski odbor SPD Trbovlje. Ze dopoldne je pri nas nastopila modna odjuga, poleg tega je tudi jak veter precej oviral sicer skrbno pripravljeno smučarsko prizaditev. Tekem se je udeležilo 31 tekmovalcev, eden pa jih je udeležen izven konkurenčne. Udeležba je za trbovješke prilike dočasa lepa. Tekmovanje je s prisotnostjo članov raznih slovenskih smučarskih klubov pridobil na sportni važnosti. Najjače je bilo zastopavno trbovješkega klubova, ki je dočasno ustreza, da je takoj po prej

Tajna zimskega spanja živali

Ameriški raziskovalec Goodbear ima posebno farme za preučevanje tega čudnega naravnega pojava

Med ameriškimi čudaki raziskovalci je tudi Halle Goodbear, ki si je zgrajil bližu krasno ležečega mesta Olympie farmo, morda najbolj čudno te vrste na svetu. Profesor naravoslovja Sergej Morouši ga je pripravil do tega, da je zgradil poskušno stanico, na kateri bi mogel preučevati zimsko spanje živali, ki spada še vedno med največje skravnosti narave. Na farmi, kjer je zgrajenih okrog 20 samostojnih paviljonov, žive najčudovitejše živali v navadno vse tu tudi prezimujejo, da lahko Goodbear s svojimi sotrudniki proučuje njihovo zimsko spanje.

Poedini paviljni so zgrajeni tako, da se počutijo živali v njih kakor v prosti naravi. Poskusi gredo za tem, da se ugotovi, v koliko živali zimsko spanje nujno potrebujejo odnosno da li morejo živeti tudi brez njega. Seveda pa se to ne da dosegči brez nadležovanja in vznemirjenja živali. Tako so medvede tik pred dobo, ko ležejo navadno k zimskemu spanju, po cele dni gonili in jim dajali malo jesti. Drugače dobroširni medvedi so bil, čez nekaj dni zelo razdraženi in na spanje sploh niso mislili. Vse kaže, da nakupitijo preostanek tretjega leta, da se navadno zakopane globoko v blatu, lahko odkopijemo, pa se ne zdramajo iz zimsko spanja.

prestanim tresenjem kril, ki je tem intenzivnejše, čim hujši mraz pritiška. Enako je tudi z mravljami, ki zlezijo pozimi globoko v zemljo, kjer pa ne otrpejo, temveč nadaljujejo svoje delo. Tudi ob najhujšem mrazu v januarju vidimo v razkošnih mravljivščih živahno vrvenje.

Najtrdnejše zimsko spanje imajo medvedi, skunksi in jazbeci. Nekateri sorodne vrste svizca prekinjajo v enakomernih razdobjih zimsko spanje, da si poščejo hrane. Kacne speč zimo navadno globoko pod kamenjem ali suhihajo in koreninam. Te porabijo svoje živiljenjske rezerve med zimskim spanjem, da so spomiladi koža kar visi od njih. Žabe, ki speč navadno zakopane globoko v blatu, lahko odkopijemo, pa se ne zdramajo iz zimsko spanja.

Skrivnost zimskega spanja

Največja skrivnost je kako se vse čez zimo speče živali spomladi prebude. Goodbear pojasnjuje to tako, da srce in pljuča speče živali čez zimo zelo slabu delujejo, da se porabi vsa zalogu maščobe in čez poletje nabranih drugih snovi, na kar pada topota živali pod minimum. S tem

se zdrami ostali organizem živali in da živilnemu središču nekakšno pobudo, da jo skrajni čas prebudit se. Ce bi žival spala še naprej, bi morala poginiti, ker bi se organizem povsem izčrpala.

Tudi na ameriški farmi je bilo dokazano, da so se nekatere manjše živali, ki jim pred zimskim spanjem niso dali dovoj hrane, prebudele na lakote pregodaj in da so potem iskali hrano. Tudi morski raki, kakor žabe in žvezje globoko pod blato v pesek, kamor ne more prodremiti mraz. Na ameriški farmi pa nekaterim vrstam živali niso nudili zimsko spanje v normalnih razmerah. V nekaterih paviljoni so vzdriževali skozi vse leto poletno topoto, svetloba je bila pa umetna. Tačko so dognali, da živali ni nujno potrebovali zimsko spanje in da se celo medvedi ne uklonijo naravnemu zakonu, če jim omogočimo živiljenjske pogoje poletja. Nasprotovno so pa v drugih paviljoni, kjer živali niso dajali normalne hrane, niti jim niso nudili toploge podnebjja in umetne svetlobe, da so se take živali pogrenzile v zimsko spanje dobrega četr leta prej. Na drugi strani so se pa tudi prebudele in začele iskati hrano. Čim so si pa ma opomoglo, so se zopet pogrenzile v zimsko spanje.

Netopirji se zelo zgodaj pogrenzijo v zimsko spanje in sicer čim jim vzamemo živiljenjske pogoje, čim ne morejo več dobiti hrane v obliku mrčesa. Pajki navadno čez zimo one spe. Tudi ob hudem mrazu jih najdemo skozi vse leto v vseh zemljepisnih širinah. Samo kletni pajek je tipičen zimski zaspone. On zlezje v luknjico, ki njen vhod skrbno zamaši z gosto pajčinivo. Večkrat se pa zgodi, da v hudi zimski pogine.

Ujeti živali, ki nimajo niti navidezne svobode gibanja in tudi ne normalnih živiljenjskih pogojev, sploh ne poznajo zimsko spanja. Pri nekaterih vrstah je zimsko spanje zelo omejeno in odvisno od tega, kakor skrbmo za živali, in koliko hrane lahko dobe, ko se prebude. V splošnem je Goodbear prepričan, da je zimsko spanje mnogim živalim nujno potrebno, vendar pa je pripravljen nekatere do tega, da skoraj tri leta čez zimo niso spale. Njihov zimski počitek je bil potem časovno povsem normalen, kakor da prej sploh niso prestale težke preizkušnje. Zimsko sojanje živali je ostalo torej na ameriški farmi nekaka zagoteka, kakor je bilo doseglo.

Spanje važnejše od hrane

Če človek premalo spi, trpe vsi organizmi, zlasti pa srce in živeci

So ljudje, ki bi kar naprej spali. Znani so primeri bolezniškega spanja, ko so spali ljudje tudi po 15 let — do svoje smrti. Na drugi strani nimamo zanesljivih področij o ljudih, ki bi mogli delj časa živeti brez spanja. Nekaj primerov dolgoletne do 24 let trajajoče nesposobnosti je treba pripisati postedicam ranjenih možganov med vojno. Zdi se pa, da so si ti nesrečni pomagali z nekakšnim dremanjem, kar jih je za sio nadomestovalo spanje.

Postiski so pokazali, da lahko človek bedi 36 do 48 ur, ne da bi zaradi tega njegov organizem kaj trpel. Seveda pa ne smemo misliti, da velja to za vse ljudi. Redno, izdatno in zmerino spanje pa je edini vir moći in neobhodna potreba. Poskusi na živalih so pokazali, da žival prej pogine, če ne spi kakor pa če trpi lakoto. Psi žive brez hrane 50 ali celo 100 dni. Njihova teza se pril tem zmanjša za polovico. Pri drugih postiskih so pa živali ovirali v spanju. Psi so najpozneje čez sedem dni, čeprav so shujšali samo za 15 odstotkov. Marie de Manaceline je ugotovila, da poginejo mladi psi že v štirih ali petih dneh, če ne spe. Poskus je delala na 2, 3 in 4-mesecnih pečkih, ki niso spali skozi 92 do 134 ur. Poskus pa ni odgovoril na vprašanje, dali bi mladi psi živelji dle, če bi smeli med bedenjem tudi telesno poti vti.

Na ljudeh seveda učenjaki takih poskusov niso delali. Študenti, ki so hoteli na sebi pretukusti posledice dolgega bedenja, so vzdrljali brez spanja do 115 ur, torej malone pet dni. V nekaterih primerih naj bi ljudje vzdrljali brez spanja celo 22 dni, kar pa ni dokazano. Ljudje, ki dolgo niso spali, so se pogrenzili v nekakšne sanje z nepremagljivim nagnjenjem k pravilnemu globokemu spanju. Na Kitajskem so baje mučili ljudi s tem, da jim niso dovolili spati. Obsojeni so baje umirili v strašnih mukah šestega ali najkasneje osmege dne. Klor bi si pa hotel končati življenje z bedenjem, bi se prav tako zmotil, kakor tisti, ki zadružuje v samomornilnem namenu sapon. Narava si zna v takih primerih sama pomagati. Človek bi lahko še tako napenjal svojo voljo, nazadnje bi ga spanec

vendarle premagal. Nedvomno tudi človek vzdrlj brez jedi delj nego brez spanja. Prehrana se da do gotove mere nadomestiti s spanjem, spanje pa ne moremo nadomestiti s hrano. Stalno pomanjkanje spanja zelo škoduje vsem organom, zlasti srcu in živcem.

Toreadorjeva spreobrnitev

Veliko senzacijo je vzbudil v Madridu neprizakovani sklep priljubljenega toreadora Bocherita, ki je naenkrat opustil svoj poklic in stopil v društvo za zaščito živali. Bocherito je bil dolga leta ljubljenc španskih aren in bikoborbe so mu prinesle težke tisočake. Noben njegov tovaris je niral znalo takoj spretino in elegantno skupati rapijra kakor on.

Sloveni toreador je gostoval nedavno v Algecirasu, kjer je bil med borbo z bikom težko ranjen. Navzoč italijanska strežnica mu je nudila prvo pomoč. Društvo za varstvo živali ji je bilo naročilo, naj prouči bikoborbo. Strežnica je še večkrat obiskala Bocherita v bolnici in znala ga je pripraviti tako daleč, da je zapustil svoj poklic in postal celo član Društva za varstvo živali. Čez mesec dni je izročil svoj rapijri predsedniku madrilskega društva in članu so ga navdušeno sprejeli za svojega tovariska.

Vitamini iz trave?

Res je, da bi lahko zdaj kupili vse vitamine bodisi v njihovih naravnih virih, (maslo, jajca, sadje, sočivje itd.) ali pa umetne vitaminske preparate v lekarni. Žal je pa tudi res, da včasih človek nima denarja, da bi lahko kupil zadosten količin vitaminov v sirovih hrani, ali pa morada nima priložnosti za nakup. To je velika škoda za naše telo, ki postane zato bolj nagnjeno in dostopno raznim boleznim. Take žalostne misli nam pa lahko vsaj deloma preženo vesti iz Amerike, kjer se zadnja leta ukvarja z vprašanjem vitaminov več teoretikov in praktikov.

General: Dobite ga še danes.

Bobbette: Ah, kako sladki ste. (Ga pojibuje).

General: Moja sladka poredica! Ti že veš, da lahko storis z menoj kar hočeš. Pa nema. Na svidenje!

(Bobette se udobno pretegne na blazinah in začne zopet čitati. Cez nekaj minut)

Francine: Gospa, baron Bretilly je tu.

Bobbette: Danes morda ne bom imela časa. Na vstop!

Brettily: Sprostljivo vstopi: Dušča, slučajno sem žel mimo, pa sem vam prinesel čolnoladnih bombonov, ki jih imate tako radi.

Bobbette: Hvala dragi prijatelj. Postavite jih na kamin.

Brettily: Kakšno vabiš je to?

Bobbette: Ah, poslaš ga mi je general de Phakard.

Brettily: Stari tepec!

Bobbette: (smeje): No, no, saj ni tako star.

Brettily: Na zadnje vas bo še spremjal tja.

Bobbette: Seveda.

Brettily: Nezaslišano. In vi pojdeste z mimi?

Bobbette: O, saj se bova imenitno zaba-

In Ameriki poročajo, da so odkrili izredno bogat vir vseh važnih vitaminov razen vitamina D in sicer v lahko dostopni sirovini, namreč v travi zlasti v njenih mladih poganjkah. Zaenkrat uporabljajo mlade poganjke pšenice, ječmena in ovsja, ki jih lahko potrgamo odnosno porezemo do kralj so mladi, ne da bi skodovati bodočemu kralju. To je stara izkušnja tudi pri nas, kjer pa krmimo z mladim žitom samo živilo. Mlade poganjke razrežemo, kjer so organizem povsem izčrpali.

Tudi na ameriški farmi je bilo dokazano,

da so nekatere manjše živali, ki jim pred zimskim spanjem niso dali dovoj hrane, prebudele na lakote pregodaj in da so potem iskali hrano. Tudi morski raki, kakor žabe in žvezje globoko pod blato v pesek, kamor ne more prodremiti mraz. Na ameriški farmi pa nekaterim vrstam živali niso nudili zimsko spanje v normalnih razmerah. V nekaterih paviljoni so vzdriževali skozi vse leto poletno topoto, svetloba je bila pa umetna. Tačko so dognali, da živali ni nujno potrebovali zimsko spanje in da se celo medvedi ne uklonijo naravnemu zakonu, če jim omogočimo živiljenjske pogoje poletja. Nasprotovno so pa v drugih paviljoni, kjer živali niso dajali normalne hrane, niti jim niso nudili toploge podnebjja in umetne svetlobe, da so se take živali pogrenzile v zimsko spanje dobrega četr leta prej. Na drugi strani so se pa tudi prebudele in začele iskati hrano. Čim so si pa ma opomoglo, so se zopet pogrenzile v zimsko spanje.

Tudi na ameriški farmi je bilo dokazano,

da so se nekatere manjše živali, ki jim pred zimskim spanjem niso dali dovoj hrane, prebudele na lakote pregodaj in da so potem iskali hrano. Tudi morski raki, kakor žabe in žvezje globoko pod blato v pesek, kamor ne more prodremiti mraz. Na ameriški farmi pa nekaterim vrstam živali niso nudili zimsko spanje v normalnih razmerah. V nekaterih paviljoni so vzdriževali skozi vse leto poletno topoto, svetloba je bila pa umetna. Tačko so dognali, da živali ni nujno potrebovali zimsko spanje in da se celo medvedi ne uklonijo naravnemu zakonu, če jim omogočimo živiljenjske pogoje poletja. Nasprotovno so pa v drugih paviljoni, kjer živali niso dajali normalne hrane, niti jim niso nudili toploge podnebjja in umetne svetlobe, da so se take živali pogrenzile v zimsko spanje dobrega četr leta prej. Na drugi strani so se pa tudi prebudele in začele iskati hrano. Čim so si pa ma opomoglo, so se zopet pogrenzile v zimsko spanje.

Tudi na ameriški farmi je bilo dokazano,

da so se nekatere manjše živali, ki jim pred zimskim spanjem niso dali dovoj hrane, prebudele na lakote pregodaj in da so potem iskali hrano. Tudi morski raki, kakor žabe in žvezje globoko pod blato v pesek, kamor ne more prodremiti mraz. Na ameriški farmi pa nekaterim vrstam živali niso nudili zimsko spanje v normalnih razmerah. V nekaterih paviljoni so vzdriževali skozi vse leto poletno topoto, svetloba je bila pa umetna. Tačko so dognali, da živali ni nujno potrebovali zimsko spanje in da se celo medvedi ne uklonijo naravnemu zakonu, če jim omogočimo živiljenjske pogoje poletja. Nasprotovno so pa v drugih paviljoni, kjer živali niso dajali normalne hrane, niti jim niso nudili toploge podnebjja in umetne svetlobe, da so se take živali pogrenzile v zimsko spanje dobrega četr leta prej. Na drugi strani so se pa tudi prebudele in začele iskati hrano. Čim so si pa ma opomoglo, so se zopet pogrenzile v zimsko spanje.

Tudi na ameriški farmi je bilo dokazano,

da so se nekatere manjše živali, ki jim pred zimskim spanjem niso dali dovoj hrane, prebudele na lakote pregodaj in da so potem iskali hrano. Tudi morski raki, kakor žabe in žvezje globoko pod blato v pesek, kamor ne more prodremiti mraz. Na ameriški farmi pa nekaterim vrstam živali niso nudili zimsko spanje v normalnih razmerah. V nekaterih paviljoni so vzdriževali skozi vse leto poletno topoto, svetloba je bila pa umetna. Tačko so dognali, da živali ni nujno potrebovali zimsko spanje in da se celo medvedi ne uklonijo naravnemu zakonu, če jim omogočimo živiljenjske pogoje poletja. Nasprotovno so pa v drugih paviljoni, kjer živali niso dajali normalne hrane, niti jim niso nudili toploge podnebjja in umetne svetlobe, da so se take živali pogrenzile v zimsko spanje dobrega četr leta prej. Na drugi strani so se pa tudi prebudele in začele iskati hrano. Čim so si pa ma opomoglo, so se zopet pogrenzile v zimsko spanje.

Tudi na ameriški farmi je bilo dokazano,

da so se nekatere manjše živali, ki jim pred zimskim spanjem niso dali dovoj hrane, prebudele na lakote pregodaj in da so potem iskali hrano. Tudi morski raki, kakor žabe in žvezje globoko pod blato v pesek, kamor ne more prodremiti mraz. Na ameriški farmi pa nekaterim vrstam živali niso nudili zimsko spanje v normalnih razmerah. V nekaterih paviljoni so vzdriževali skozi vse leto poletno topoto, svetloba je bila pa umetna. Tačko so dognali, da živali ni nujno potrebovali zimsko spanje in da se celo medvedi ne uklonijo naravnemu zakonu, če jim omogočimo živiljenjske pogoje poletja. Nasprotovno so pa v drugih paviljoni, kjer živali niso dajali normalne hrane, niti jim niso nudili toploge podnebjja in umetne svetlobe, da so se take živali pogrenzile v zimsko spanje dobrega četr leta prej. Na drugi strani so se pa tudi prebudele in začele iskati hrano. Čim so si pa ma opomoglo, so se zopet pogrenzile v zimsko spanje.

Tudi na ameriški farmi je bilo dokazano,

da so se nekatere manjše živali, ki jim pred zimskim spanjem niso dali dovoj hrane, prebudele na lakote pregodaj in da so potem iskali hrano. Tudi morski raki, kakor žabe in žvezje globoko pod blato v pesek, kamor ne more prodremiti mraz. Na ameriški farmi pa nekaterim vrstam živali niso nudili zimsko spanje v normalnih razmerah. V nekaterih paviljoni so vzdriževali skozi vse leto poletno topoto, svetloba je bila pa umetna. Tačko so dognali,

Psihološki nasveti

za srečo v ljubezni, službi in družbi...

Največja strahopetnost je tati samemu sebi svoje napake, a nerazumnost znači ne jih izkorjenjivati. Na svoj znacij in na svoje sposobnosti lahko vpliva vsakdo, ki to resno hoče, a predvsem človek, ki zavestno živi in stremi k uspehu in zadovoljstvu. Sele stremljenje in hotenje za opredmetenjem lastnega značaja te dela pravega človeka. Pri tem je samovzgoja in samopremagovanje glavno sredstvo.

Zavedajmo se, da je večina lastnosti pridobljenih, a le malo je prirojenih. Vse nas je plov navade: človek se navaja na dobre lastnosti prav tako kakor na slabe, zato je treba v vseh primerih puščati razumu, da on razsoja. Biti močate popolnoma na jasnu, da nočete imeti nobene slabe lastnosti značaja, ker imate reno hotenje dočižljivosti srečo. Če hočete imeti v življenju uspeh, morate iz sebe ustvarjati osebnost, ki uživa zupanje, spokavanje, ugled in naklonjenost.

Zato odvrzite vse lastnosti, ki ne pripadajo značaju harmonične osebnosti. Zavrzite vse slabosti, ki ovirajo mirno, jasno in svobodno presojarje. Zavrzite vse, kar se zaprte na potu vasega uspeha in dviganja ter postavite svojo vztrajno voljo za vrhovnega gospodarja svojega teleša in misli. S svojo lastno roko upravljaljate svojo lastno usodo.

Zavedajte se: uspeh ne prihaja od zunaj, temveč od znotraj. Vase povižljive misli, vase prepiranje in mišljenje o sebi in vaš znaciju so cinjenice, ki ustvarjajo uspeh, kar vas vodijo v zmago ali propast.

Ako hočete uspešno vladati nad samim seboj, verujte v svojo veličino in odstranite vse, kar ruši vase samopostavjanje, kar vas dela plasnim, malodušnim, božazljivim, malenkostnim in razvojnim.

Razmisljajte o tem dan z dnevom, dokler ne boste nenadoma doživeli in razumeli vso globino teh kratkih ugotovitev iz našega večletnega znanstvenega proučevanja ljudi na podlagi psihologije, ljudske sreče in zadovoljstva.

Tudi vi morate biti neki dočen činitelj v sodobnem družbenem prizadevanju. Tudi vi lahko z uspehom sodelujete v sodobnem kulturnem in gospodarskem dogajanjem. Tudi vi ste člen neke verige ter kot takšni priredni neobčudno potrebni. Zato glavo pokonej, verujte v sebe, v svoje sposobnosti in zavestno korakajte skozi svet,

Ne delajte le radi placila, ki je prirodna posledica vsakega dela, temveč predvsem delajte iz veselja do ustvarjanja.

Semic-F"

Povečljibljeno samega sebe, dočim vidite premalo dobrih strani tudi na drugih. S tem si iz drugih ne delate priateljev in pomočnikov, ampak ravno obratno. Polzušajte postopoma samega sebe prevzgojiti v tem smislu in pridobilj boste mnogo za lažje uspevanje v življenju. Ne boste

Shakespearov »Othello« na našem crudru Odlična kreacija Jaga daje vzorni uprizoritvi nov blesk

Ljubljana, 25. januarja

Velika Shakespearova tragedija ima — to smo videli ponovno spričo Severeve odlične kreacije — napačen nastav. Zakaj imenovati bi se moral »Jago« in ne »Othello«. Edini resnični aktivni mož tej tragediji je praporščak Jago; najboljstresja inteligensa, je os in motor vsega dogajanja, najmočnejša, v svoji volji najbolj dosledna, vse druge osebe na povodih samo po svoji želji vodeča in ž njimi kakov z lutkami se igrajoča osebnost. Kar Jago hoče, tudi zna in more ter doseže vse, ker je brezvesten lopov in amoralen egoist.

Lutke in naravnost tepeci so vsi moški okoli Jaga. Beneški plemič Roderigo je tako nezaslišano neumen, da po Jagov želji pologom izroči laikomenu Jagu ves svoj denar in vse dragotine, s katerimi naj bi si kupil ljubezen Desdemone, pravkar poročene mlade žene generala Othella.

Tako bedast je ta plemič, da se dava kratku nahujskati po Jagu na morniški naški proti Cassiju, ki ga vselej obdije; končno ga ranjenega Jago še dokončno zabode.

Bedast je Cassio, blag mladenič in odličen pobočnik, ki se dà po Jagu upijanih in zaplesti v neumno borbo, v kateri Jago zahrbitno težko rani ciprskega guvernerja Montana. Zaradi pjanosti, borbe in ranjenja Montana izgubi Cassio svoj ugledni položaj, a po Jagu se da zapejeti, da vsljivo išče pri Desdemoni protekje in s tem izzove Othelovo ljubosumnost.

Najbolj bedasta lutka pa je general Othello, slavni, vedno zmagovalni poveljnik. »Raho se da voditi za nos kot osi vse« pravi Jago o njem. Jago uprizori pogovor Cassija z Desdemono. Jago vzbuja ljubosumje Othelovo. Jago ga nalaže s povestjo o Cassiovih erotičnih sanjah in pripovedovanjem, Jago podtakne Cassiujem Desdemoni robo ter vprizor priliko, da Othello sam vidi tisti robo v Cassijevi roki. Jago incenstra tudi prizor z Bianco ter praprča Othella, da Desdemona ljubimka s Cassijem in ga, ko jo nesrečnik sklene zastupiti, pouči, naj jo rajši zadrži. In Othello, general, sledo posluša Jago in stori vse, kakor mu je sugeriral Jago.

Klavrn je general Othello, in naš Levar na igra odlično, od tretjega dejanja odlično klavrn in jokavo, da nam je Othello skoraj bolj smršen kakor sočutja vreden tepec.

Jago nasilno vzame svoji teplasti ženi Emiliji Desdemonin robo. Vzlic temu, da Desdemona vsa v skrbih išče svoj robec, ji neuma Emiliije ne pove, kje je: a ko je končno Desdemona že zadavljena in še zabolena, Emiliija le izkrči usodno svojo tajnost. Jago zabolde še Emiliijo. Takrat šele uvidi Othello, koliko norec je bil, da se je dal oslepariti po Jagu in da je po Jagu nahujskan umoril svojo čisto in zvesto ženo. In zabolde se Jago pa še v vetrigha ne klone in se ne opravljuje: »Ne izjpravite nič: kar veste, veste; poslej ne gorovim besede več! pravi — cel mož občudovanja vreden zločinec, mož in pol! Grožen, a velikan!

Tako je Jago glavna vloga tragedije, ki ji je dal avtor naslov po Othelu. Ena najbolj pesimističnih tragedij, najbolj mučnih skoraj brez jasnih, vednih momentov in

dialektocepcev in ostor v govoru. Dobrota, prijateljstvo in naklonjenost naj seva iz vaših besed, kretjen in dejanje.

Locite vedno med dobrim in slabim ter stojte v vsem svojem dejaniu in nehanju na strani splošne pravice in dobrote. K svoji skromnosti dodajajte se pridomstvo v vsakem oziru. Zlašči skrbite za svoj duševni razvoj. Vsak človek, posebno pa vi, mora vsak dan kaj pametnega precitati in to in ono zapisati. S tem razvija svoje duševne sile ter se oborožuje za poznejše življenje. Vaša usoda je v vaših rokah, od vas, je odvisno kako si boste v življenu postigli. Tega se vedno zavedajte in tuje povid po upoštevajte.

Letos morate zelo pametno in premišljeno postopati. Marsikateri načrti, prijateljstvo in srčni odnos vam lahko propadejo. Polozaj se vam bo postopoma slabšal ter bo najslabši sredi poletja, nato se vam bodo po razmerni zacele boljši. Življenje bo postajalo od ene do dne lepse. Vec pozornosti boste posvečali spopolnitvi svojega znanja in prijateljskim donosom do drugih, več vam bo dano sreča, zadovoljstva in uspehov na vseh življenjskih področjih.

Eli"

Ljudje vaše sorte zapadajo v dve različni skrajnosti. Vsekakor se potrudite, da se otresecete nevednosti, grdih navad, domisljajstva. Ljubosumnost, zlobe in nevoščljivosti. Z obsežnimi prenošenjem in obnovo v smislu vsega lepega dobrega in plemenitega, boste dosegli svojo osebno srečo in zadovoljstvo tudi v srčnih zadevah. Verujte v to!

Nekako do poletja vam sreča res ne bo naklonjena tudi v družbenih in zdravstvenih ozirih. Obvladajte se v vseh primerih ter boste previdni v vsem, da se pozneje ne bi kesali radi slabih postedic. Drugače pa več volje do življenja, več poguna in več odločnosti. Ne gojite prav nobenih crnih misli, saj vam prav te prinašajo neuspeh v ljubezni.

„Čintja“

Vsi ste precej neuravnoveseni in prevezni na gagonsko usmerjeni. Posvetite več pozajne tudi svoji izobarbi in izpolnitvi svojega duševnega obzora. Več čitanja, več razmišljanja in splet več duševnega dela vam bo zelo korisno. Dobili boste nove ideale, odkrile se vam bodo nove resnice in nove možnosti uživanja lepote vsega, kar vas obdaja. Začnite in vztrajajte vsaj eno leto pri tem in nato se ozrite nazaj in čudili se boste vašemu notranjnemu razvoju in izpolnitvi. V pomladanskem mesecu boste doživeli spremembe, ki bodo prej neugodne kakor pa obratno. Bodite zato zelo previdni.

V vašem fantu je precej strastnosti in na gagonskih sil. Je vroč in neizčrpljiv v svoji službi boginji ljubezni. Tudi zanj bi bilo moč preveč videte le same sebe, svoje nagonske sile in zadovoljitev svojih strasti. To je premalo, to ne veže drugih stalno in vas. Zato boste morali preurediti in prevzogniti samo sebe in sreča vam bo bo sledila kot naravno placišlo. Verujte v to!

zelo priporočljivo, da prenesete svoje sile na kakšno drugo delovno področje. Ureditve razmer in izboljšanja načina življenja je zlasti zanj silno priporočljivo. Gradi naj na lastnih silah in naj se ne zanaša na tujo pomoč.

Semic-J"

Vam manjša zelo mnogo na notranji izgrajenosti, brez te pa ni jasnosti v življenju in ne sreče, uspehov in zadovoljstva. Dame so vam vse potrebne sposobnosti, samo zanemarjene leže v vas. Vaša dolžnost je, da se bolj posvetite samemu sebi. Mlad fant mora imeti drugačne poglede na svet drugačno jasnost v vseh dogodkih okrog sebe, sicer vam uspeh ne bo moguč. Torej več čitanja in duševnega dela, ki mora biti naporno in resno.

V fotogramterstu lahko dosežete lepe uspehe, ker so vam dani tozadne predpogoj, a treba je več sistematičnega študija in dela v tej smerni. Ako hočete doseči fotografasko obrt, boste morali vstopiti predhodno v kakšnemu fotografu v uk.

„Makarska“

Občutek manjševnosti, nesigurnosti in semešnosti spremišja vsak vaš korak, vsak vaš pogled, gib in besedo. V vas prevladujejo negativne misli in v popolnem soglasju z zakoni psihologije sreče roditi vse to le neuspeh, nezadovoljstvo in nesrečo. Vsakdo doživlja to, kar si domislijo in tako je tu pri vasi. Zelite uspehov, bodite pripravljeni v njih. V vasem pogledu, v vaši hoji, v vaših gibanjih in v vašem govorjenju mora biti popolna sigurnost, odkritost in ugašena lepota. Vaja dela mojstra vseposvod, tudi v tem primeru. Prizajen smeh na lice, topla iskrena beseda vsakomur, fino in plemenito ravnanje vseposvod in ljudje vas bodo cenili. Izbilj in obvezovali. Delite srečo drugim in sami je boste deležni, vec o tem prihodnjih.

Malo preveč videte le same sebe, svoje nagonske sile in zadovoljitev svojih strasti. To je premalo, to ne veže drugih stalno in vas. Zato boste morali preurediti in prevzogniti samo sebe in sreča vam bo bo sledila kot naravno placišlo. Verujte v to!

„Škoprijon“

Ali poznate skoprijona do vseh podrobnosti? Ste že študirali ta vaš rojstni simbol? Ljudje vaše vrste so zelo ostri, zlobni in nevoščljivi. Odstraniti jim je treba zelo ter z notranjo samovzgojo preporočiti v najboljše ljudi. Ko je to doseženo, je da na osnovi za srečo in uspeh na vseh področjih. Storite tako tudi v in čudili se boste izpremembam, ki bodo nastale v vas in vaši okolici.

Vsaj pol leta boste morali biti precej previdni in fini v odnosu do drugih, da si pokoja bistveno ne poslabšate.

teh obveznic precej manjša od njihove nominalne vrednosti, pritrani vsak, ki plača dolg z obveznicami, okrog 4 odstotke. Da se interesentom olajša nakup obveznic, bo Privilegirana agrarna banka v Beogradu izvršila nakup obveznic pod najugodnejšimi pogoji. Prizadeti, ki jih v tukajšnji občini in njih okolici ni malo, naj se v svetu navodil zglate pri davnici upravi.

Iz Laškega

— Za napredok in modernizacijo Laškega. Pred leti se je pri našem precej govorilo o ustavnosti zavoda za raziskovanje revmatizma. Tak zavod, ki bi bil nekakšna klinika, bi bil potreben, ker tujski promet v Laškem zadnja leta nazaduje. Toda zaradi nekaterih osebnih vprašanj v vodstvu OZUDZ odnosno SUZORJA je vsa stvar zaspala. Mnogo se je govorilo tudi o načrtih gradnje izolirnice odnosno Zdravstvenega doma. Žal se tudi ti načrti padli v vodo. Našo mesto bi bilo najnovejšo potrebovalo tudi občinsko klinično, za katere se zlasti zanima živinodržnik g. dr. Matenšek. Odločujoči gospodje pa za to nimajo pravega razumevanja. Pred leti je bil že odobren večmilionski kredit za regulacijo Savinje v Laškem, pa je tudi do delo zaspalo. Stari občinski upravi moramo izreci priznanje za napravo vodovoda in asfaltiranje ulic. Vsa dela so bila opravljena s posojilom, ki je po večini že vrnila. Veliki pridobitev za Laško je gradnja Zdravstvenega doma po starje dravskih banovin, ki bo še leta dograjen. Razveseljiv je pa razvoj industrije v Laškem. Zal pa so pristojni činitelji še nekaterim drugim interesentom onemogočili ustanovitev novih industrijskih podjetij. Občina je dovršila tri etape pokritja mestnega potoka, zgrajeni bosta pa tudi dve javni stranči.

ŠAH

Glavna skupščina ČSK

Ljubljana, 23. januarja
Danes zvečer je imel Centralni šahovski klub svoj redno letno skupščino v prostorih restavracije Zvezde. Zbrano je bilo prav lepo število članov, ki je danes že dobro učinkovito deloval. Vsa delata so bila opravljena s posojilom, ki je po večini že vrnila. Veliki pridobitev za Laško je gradnja Zdravstvenega doma po starje dravskih banovin, ki bo še leta dograjen. Razveseljiv je pa razvoj industrije v Laškem. Zal pa so pristojni činitelji še nekaterim drugim interesentom onemogočili ustanovitev novih industrijskih podjetij. Občina je dovršila tri etape pokritja mestnega potoka, zgrajeni bosta pa tudi dve javni stranči.

Iz Metlike

Samaritaniki tečaj. Predvidoma se bo začel samaritaninski tečaj v začetku meseča februarja in bo obvezen za vse sanitetske ekipe pri krajevnem odboru za začetno pred napadi iz zraka. Tečaj bodo lahko posvečali tudi vsi tisti, ki so se svoječasno prijavili, ki pa na sedaj svoje prijave ponove. Tečaj bo v Zdravstvenem domu v Metliki ob večernih urah, ki bodo še objavljene. Nove prijave za tečaj sprejemajo občina.

Vaš razglas, za agrarne dolžnike. Davčna uprava v Metliki razšla, da je v finančnem zakonom za leto 1939/40, § 125, odobrena ugodnost agrarnim dolžnikom, da le ko plačajo ostank dočka za dodeljeno zemljo s 4% nizimi obveznicami za likvidacijo agrarne reforme, toda s pogojem, da predhodno poravnajo vse dospete anuitete v gotovini. Ker je prometna vrednost

gla prava dobra mesta. V teku je prvi klubski turnir v novem letu, ki je tisk pred začetkom in na katerem igra 18 članov. Klub se je udeležil tudi XVII. nacionalnega amaterskega turnirja v Celju, kjer je klub ostri konkurenči zasedel drugo mesto Jože Šiška s 13 točkami. Nastopali so tudi na raznih turnirjih moštov, povsod uspešno. Na klubskem prvenstvu zvezne je CŠK prepustil naslov prvaka, ki ga je do tedaj branil, znatno močnejšemu moštvu LSK in se zadovaljil v drugim mestom.

Klubovi prejemki so značili leto 3624 din. Vsi ti dohodki so se črpali izključno iz članarine. Izdatkov pa je bilo skoraj ravno toliko, tako da sta v blagajni ostala le dobra dva stotaka. Klub ima 88 članov in članic, ki se vsi aktivno udejstvujejo. Tajnik je prejel 23 dopisov, 28 dopisov

pa je bilo odpisanih.

V novem odboru se nahajajo skoraj vsi prejšnji funkcionarji. Za predsednika je bil ponovno izvoljen prof. Slavko Oster, ki se je vsemu članstvu za novo izvolitev in za

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklici, izjave beseda din 1—davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznana.

RAZNO

Beseda 50 par davek posebej.

Najmanjši znesek 8.— din

PRVOVRSTNA VINA

ter pristaž ţganja si nabavite po sledenih konkurenčnih cenah. Namizno belo vino liter din 15. kastelanska ružica > 15. rizling > 18. solenjski cviček > 16. hruševine > 8. m. ikatni silvanec > 20. dingac > 20.

Žganja:

Tropinovec liter din 45. silivovka > 45. brinjevec > 60. rum > 60. borovničar > 50.

Mrzla jedila!

Se priporoča BUFFET

Minka Rakar

Ljubljana, Sv. Petra c. 38 2911

OGLAŠUJ

v »Slov. Narodu«

POZOR!

Popravljam, vulkaniziram gumeni obutev, prodajam in kupujem vse vrste moških čevljev — da so le zadnji deli. KLAVZER, Vosnjakova 4. 401

KAUČE

nove modele po nizkih cenah dobite pri

TAPETNIŠTVO

E. ZAKRAJSEK

Miklošičeva 34

ZASTONJ ZAVOJECK

Dostalovega toaletnega bisera na poskušnjo. Uspeh po prvi uporabi. Koža obraza in telesne ostanke čista, zdrava, sveža in mlada. Možoli, sojedi, nečistosti obraza izginejo. Pošljite za stroške 4 din v znakah. Kemikalija, Novi Sad 144. V lekarnah, drogerijah originalni karton din 43. 404

ZA VSAKO PRILIKO

naobjojša in najcenejša oblačila ali nabavite pri

PRESKE

Sv. Petra cesta 14 2. T.

50 PAR ENTLANJE

zuriranje, vezenje zaves, perila, monogramov, gumbnic. — Velika zaloga perja po 7.— din. JULIJANAE, Gospovska c. 12 in Franciškanska ul. 3. 8. T.

POSTELJNE MREZE

tzdeluje in ima stalno v zalogi — rabljene se sprejmejo v popravilo najcenejše — ALOJZ ANDLOVIC, Gregorčičeva 5. 9. T.

AKRA KAJIS

za ostrenje britve nadomešča kamen in jermen. Dobiva se v trgovinah z brviškimi potrebinami. Proizvodi St. Schnur, Zagreb, Blažekova 8. 383

KLEŠEJE

ENO

VEČBARVNE

JUGOGRAFIKA

SV. PETRA 28/23

POUK

Beseda 50 par. Davek posebej.

Najmanjši znesek 8.— din

STROJEPISNI POUK

(desetprstni sistem)

Veterini tečaji, oddelki od 1/2. do 8. in od 1/2. do 9. ure zvezcer za začetnike in izvezbenice. Tečaji od 1 do 4 meseca. Pouk tudi po diktatu. Novi tečaji se prično 3. februarja. — Solinina najniza. Največja strojepisnica s 60 pisalnimi stroji raznih sistmov. — Vpisovanje dnevno. Christofov učni zavod, Domobrantska c. 15, tel. 43-82. 415

PRODAM

Beseda 50 par. Davek posebej.

Najmanjši znesek 8.— din

POHISTVO

po narodilu najcenejše, vsakovrstne stole, politirani oprave, vsa popravila najcenejše ZORMAN — Breg 14. 328

DAMSKE SMUCI

skoraj nove, poceni prodam.

Žnidrič Irma — Žibertova 26,

pritl. — tovarna Kolar. 416

MLIN Z ZAGO
V METLICKI

na vodni pogon s turbino, štirimi kamni, holländerjem, žago, cirkularo, vagonom na tračnici, enonadstropen s stanovanjem, hlevom, svinjakom in zemljiščem, obstoječim iz travnika, njive in obsežnega brega z akacija, ugodno naprodaj. Vse v skupini parcele. — Cena 300.000 din. Meščanska skupnost Metlika. 411

KUPIM

ZELEZNE SODE

za cca. 200 litrov vsebine, dobro ohranjene, kupi Remec & Co., Kamnik. 408

MANJSE POSESTVO

s hišico ali dobro idočo mlekarino kupim v bližini Ljubljane. Treven Fani, Dol. Logatec št. 43. 414

SUSILNICO ZA LES

kupim. Ponudbe na Kuhar, mizarjan, Monkrong. 413

KROJASKE IN VOLNENE ODFADKE

kupujem po najvišjih cenah. — R. Višnjevec, Ljubljana, Florianska ul. 37. 403

HRANILNO VLOGO

Kmettske hraničnice kupim. — Ponudbe z navedeno znesku in zahtevka poslati na upravo SL. Naroda pod »Takoj gotovina«. 410

SLUŽBE

Beseda 50 par. Davek posebej.

Najmanjši znesek 8.— din

GOSPODICKA

starca 19 let, z malo maturo in trgovsko šolo, z znanjem stenografske in strojepisne, zmožna vseh pisarniških del, išče službo v pisarni ali kot blagajnica. Nastop takoj ali po dogovoru. — Ponudbe na upravo SL. Naroda pod »Hvaležna«. 405

GOSPODINJA

lobra kuharica, čista, varčna in zanesljiva išče službo pri starejšem gospodu samcu ali vdovcu. — Ponudbe na upravo ista pod »Varčna«. 291

▲ E. Fielding

Črna mačka

Roman

VIII.

Nica predlaga razvozljanje

Ogromen Daimler je odpeljal po zasišanju družbo šestih gostov iz Broadbenda. Vsi so vso pot molčali. Eva se je spomnila svojega občutka tesnobe tistega popoldne pred umorom. Če bi bila takrat poslušala svoj instinkt in odpotovala, bi bilo bolje za njo. Zdaj bo zapletena v preiskovanje umora in morda bo morala celo ostati v Angliji tako dolgo, da izgubi njen vojni listek veljavno... Agnes ji je delala skrb. Zdelo se ji je, da je zasiševanje povsem strlo gospo Stokesovo. Do zadnjega trenutka je trdila, da ne more biti o zločinu govora. Zdaj, ko se je polohil izpremenil, se je zdelo, da je Agnes vsa iz sebe in da ne ve, kaj bi rekla in kako bi se vedela.

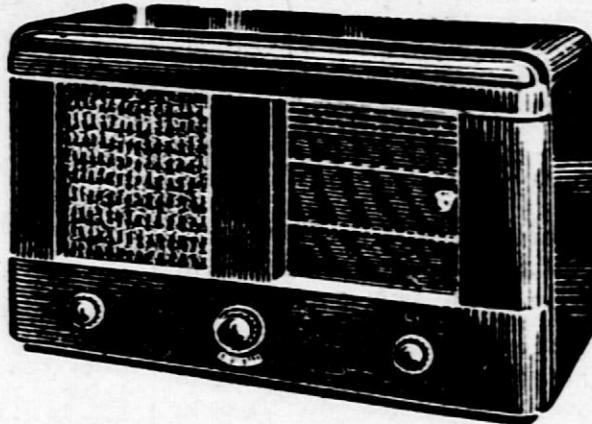
Nica Batchelorova je prevzela vodstvo, ko so prispele domov. — Pojdite vse sem, — je povabila druga, da bi ji sledili v sobico, kjer je bila pisalna miza. Pomeniti se moramo o tej stvari. Nikar ne odidite, lady Heneageeva; vas se tiče to prav tako, kakor

Urejuje Josip Zupančič // Za Narodno tiskarno Fran Jeran // Za upravo in inseratni del lista Oton Christof // Vsi v Ljubljani

Zena je ona, ki določa okus in kulturo svojega časa.

Za sodoben dom si imbere

4-ELEKTRONSKI SUPER SPREJEMNIK

ORION RADIO 150

RADIO d. z o. z., LJUBLJANA,
Miklošičeva c. 7.

RADIOVAL, LJUBLJANA,
Dalmatinova ul. 13.

ANTUN BREMEC, CELJE
Miklošičeva ul. 2.

L. LUSICKY, MARIBOR,
Koroška c. 11.

PUH ODEJE

ima v zalogi
SEVER RUDOLF
Marijin trg 2

Posteljno perje

po din 10.—, kemično očiščeno din 14.—, čehano in kemično očiščeno din 25.—, 35.—, 55.—. Belo in sivo gesje perje in pub dobitje najugodnejše pri »LUNA« — Maribor, samo Glavni trg 24-a.

VZORCI BREZPLACNO!

Makulaturni papir

prodaja

uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knafljeva ulica štev. 5

Dajte mi
15 centimetrov
rečenice!

Kdo bi tako kupoval, namesto da bi vprašal po kakovosti!

Pri nakupu žarnic zahtevajte izrecno le kvalitetno TUNGSRAM-KRYPTON žarnico:

Ista da več sončnim žarkom podobne svetlobe in porabi pri tem mnogo manj toka!

BOLJSI LUC, MANJSI STROSKI!

TUNGSRAM Krypton

Brez posebnega obvestila.

Terezija Zupan

Pogreb nepozabne pokojnice bo v nedeljo, dne 26. t. m. ob 3. uri pop. iz hiše žalosti, Frankopanska ulica 5, poleg »Keršiča« na pokopališču k Sv. Križu

Sv. maša zadušnica se bo brala v farni cerkvi v Zg. Šiški, dne 31. januarja 1941, ob 8. uri zjutraj.

Ljubljana, Škofjaloška, 24. januarja 1941.

JULI, sin; MARICA, ZINKA, MILICA, hčerke; JUSTI, snaha; MODRIJAN VALJAVEC, dr. KOJCJANCIC, zetje; NADICA, VERICA, ROBIS, MARTICA in TATJANCA, vnuki in vnučkinje ter ostalo sorodstvo.

RUDOLF KRESAL:

„Večica španskega bezga“

Novele 300 strani

Ilustriral NIKOLAJ PIRNAT

Izvlečki iz dosedanjih kritik:

... Gledate motivov je Kresalova izbrana proza prav pestra. Pisatelj Vejice španskega bezga je v naši pripovedni književnosti eden najkremljenejših izvedovalcev tistega pokolenja, ki mu padajo deška leta v vojno ali prvo povojno razdobje. — Zato Kresal z neko posebno dozvetnostjo opisuje usodo otrok in mladostnikov. — Rad se mudi v predmetnih učitah, kjer vladajo glad, beda, prostitucija, zločin; rad opisuje nesrečne rodbine in mlade ljudi na razpotjih življenja. Del njegovih zgodb se odigrava v bolničah in ječah, tam, kjer je človek najbednejši, najbolj brez moči. Pisateljeva simbola podoba življenja, bi se dala izraziti s tisto vejico španskega bezga, ki jo prinese paznik in jetniško celico. Je to simbol lepote, ki prihaja v svet trptjenja in obupa iz nekega drugega, lepšega in svobodnejšega sveta. — Iz Kresalove knjige govorijo pisatelj naših dni in njegova govorica je težka kakor naš čas.

... Kresal je svoju knjigo novel »Grančica jorgovana« podelil na četiri dela. U prvem delu »Večno potis«, svojim lepotom, zaorugljenošču in hormonočno ističe se pripovetka »Asja«. Drugi deo je nazvan »Dom«, najbolj deo v ovoj knjizi in zaduhnut je socialnim uživljavanjem, gde bi Kresal mogao steči zavidno reputacijo. Pored nesumnjivo uspele novele »Meksikaj